

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра цифрових комунікацій та інформаційних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету культурології
та соціальних комунікацій

Наталя КОРЖИК

27 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Галузь знань – 02 Культура та мистецтво

Спеціальність – 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Освітньо-наукова програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Рівень вищої освіти – освітньо-науковий

Харків, 2025

Розробник: професор кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій, доктор наук із соціальних комунікацій, професор ДАВИДОВА Ірина Олександрівна,

Мова навчання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена МАР'ІНА

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.

Голова ради факультету

Наталя КОРЖИК

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 Культура та мистецтво	Обов'язкова
	Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-наукова програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Рік підготовки: 2-й
		Семестр 3-й
Загальна кількість годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 80	Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії	Лекції 12 год.
		Семінарські 10 год.
		Практичні 18 год.
		Самостійна робота 80 год.
		Вид контролю: Екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

денної форми навчання – 40/80

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Теорія та історія соціальних комунікацій» (ТІСК) – навчальна дисципліна, яка посилює світоглядну і теоретичну професійну підготовку докторів філософії в галузі еволюції, основних проблем, комплексних моделей та концептуальних підходів теорії соціальних комунікацій, розкриває генезис та основні тенденції їх розвитку в цифровому суспільстві та суспільстві знань. Дисципліна орієнтована на розвиток критичного мислення, аналітичних і дослідницьких компетентностей аспірантів у контексті сучасних інформаційних практик.

Мета навчальної дисципліни – ознайомлення аспірантів із теоретичними та методологічними основами, концептуальними витокami, сучасними дослідженнями в галузі теорії та історії соціальних комунікацій, окреслення напрямів та сучасних тенденцій їх розвитку в умовах формування цифрового суспільства.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна (відповідно до освітньо-професійної програми):

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в інформаційній, бібліотечній та архівній справі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях у науковій, педагогічній та управлінській діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК9. Здатність розробляти і управляти науковими проектами та/або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності (СК)	<p>СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в профільних фахових наукових виданнях.</p> <p>СК2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК3. Здатність розвивати категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат, виявляти й обґрунтовувати нові закономірності в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації.</p> <p>СК5. Здатність проектувати, моделювати і розробляти нові засоби та технології із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичної обробки, акумуляції, зберігання й організації використання документованої інформації.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для провадження досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>СК7. Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню інноваційну діяльність у закладах вищої освіти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p>

	<p>СК8. Розуміння особливостей реалізації інноваційної політики в інформаційній галузі, здатність здійснення проектної діяльності, застосування ефективних засобів модернізації функціонування бібліотек архівів та інших інформаційних установ.</p> <p>СК9. Здатність розробляти програму та виконувати складні наукові дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.</p> <p>СК10. Здатність професійно виконувати організаційно-управлінські, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринках праці.</p>
--	--

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми).

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку.</p> <p>РН2. Висувати і перевіряти гіпотези, необхідні для обґрунтування висновків докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень та моделювання, наявні статистичні дані, використовувати передові концептуальні та методологічні напрацювання для отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях.</p> <p>РН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>РН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик.</p> <p>РН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.</p> <p>РН9. Розробляти і викладати в закладах вищої освіти дисципліни з інформаційної, бібліотечної та архівної справи.</p>
--------------------------------------	---

2. Програма навчальної дисципліни / освітньої компоненти

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 1. Передумови формування теорії соціальних комунікацій

Завдання і функції соціальних комунікацій в суспільстві. Комунікація як соціально-історичне явище. Визначення комунікацій. Причини зародження ідей і теорій соціальних комунікацій: формування та розвиток бібліотечного соціального інституту; диверсифікація організованих соціальних дій на всіх рівнях суспільства; зародження й розповсюдження релігійних вчень; процес асиміляції культури різних народів; винахід книгодрукування; стрімкий розвиток технічних засобів передачі інформації; поява електронної мережі та стільникового зв'язку.

Цілі, завдання курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій».

Самостійна робота (4 год.): Вивчення терміносистеми теорії та історії соціальних комунікацій.

Тема 2. Зародження ідей дослідження соціальних комунікацій

Комунікаційна діяльність як рух змістів в соціальному часі та просторі. Дослідження складових елементів процесу комунікацій. Диференціація вихідних каналів і утворення каналів усної й документної комунікації. Дослідження художніх і технічних каналів комунікації. Ідеї класичної соціології й теорії соціальних комунікацій. Теорія постіндустріального суспільства. Теорія «третьої хвилі». Дослідження комунікації як процесу установалення відносин. Становлення книжкової справи і її вплив на еволюцію теорії соціальних комунікацій. Теоретичні обґрунтування процесів формування книговидавничих, книготоргових, бібліотечних, бібліографічних установ. Розвиток кумулятивних та некумулятивних установ суспільства.

Самостійна робота (4 год.): Процеси інституалізації сфери комунікативної діяльності в суспільстві.

Тема 3. Еволюція теорії соціальних комунікацій

Етапи еволюції теорії соціальних комунікацій в залежності від стадій еволюції культури. Еволюція суспільних комунікаційних систем: дописемні комунікації, рукописна, мануфактурна, індустріальна, електронна, мультимедійна як підґрунтя еволюції теорії соціальних комунікацій. Класифікація теорій комунікації відповідно до об'єктивного або інтерпретативного світогляду. Теорії міжособистісної комунікації. Теорії групової і публічної комунікації. Теорії масової комунікації. Культурний контекст. Теорія соціальних комунікацій А.В. Соколова

Онтологічний аспект соціальної комунікації. Гносеологічний аспект теорії соціальної комунікації: взаємодія комунікації й соціальних структур; функції соціальної комунікації; прагматичні, комунікаційні та когнітивні чинники соціальної комунікації. Дефініція соціальної комунікації. Метатеорія соціальної комунікації. Інституалізація наукових досліджень в галузі соціальних комунікацій. Інформаційно-технологічне спрямування наукових досліджень (Д. Белл, І. Масуда, М. Маклуен, Н. Постман, Г. Стоуньєр). Функціонально-системний напрям досліджень соціальних комунікацій (Т. Адорно, Е. Дюркгейм, Р. Мертон). Комплексний соціокультурний аналіз комунікаційної взаємодії в суспільстві (Г. Лассвел, Н. Луман, М. Маклуен, Ю. Хабермас, М. Бахтин, Ю. Лотман, А. Соколов).

Семінарське заняття (2 год.): Еволюція теорії соціальних комунікацій.

Самостійна робота (10 год.): Вивчення основних проблем метатеорії соціальної комунікації.

РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ ЗА КОРДОНОМ

Тема 4. Комплексні моделі соціальних комунікацій (США)

Діяльність Американської асоціації мовлення, мови й слуху (ASHA). Визначення соціальної комунікації й види її розладів. Комплексна оцінка комунікативних навичок. Методи й стратегії корегування розладів соціальної комунікації. Базові й комплексні моделі соціальної комунікації (Нью-Йоркський університет, Вашингтонський університет). Транзактивний підхід до розуміння соціальної комунікації. Теоретичні положення соціальної комунікації в Державному університеті

Південного Коннектикуту. Соціальна комунікація в концепції дослідників Вашингтонського університету. Бостонська школа соціальної комунікації

Самостійна робота (6 год.): Аналіз наукових підходів до обґрунтування розладів соціальної комунікації.

Тема 5. Ідеї розвитку соціальних комунікацій в європейських країнах (Польща, Португалія, Німеччина, Франція)

Соціальні комунікації як інтердисциплінарна система знань (теорія Ю. Подгурецьки). Цілісна теорія сучасного суспільства як підґрунтя теорії комунікативної дії (Франкфуртська школа). Теорія комунікативної дії Ю. Габермаса. Соціальна теорія Г. Маркузе. Маршал Маклуен: розвиток законів комунікації. Теорія симулякрів Ж. Бодрійяра. Форми трансформації соціальних комунікацій як результат трансформації свідомості суспільства. Н. Луман «Неймовірність комунікації». Теорія «нової електронної культури» і трансформація соціальних комунікацій (К.Поппер, М. Кастельс).

Практичне заняття (4 год.): Визначення паралелей між ідеями К. Поппера та М. Кастельса.

Самостійна робота (10 год.): Соціальні комунікації: історія становлення ідей у ХХ столітті.

Тема 6. Концептуальні підходи до вивчення соціальних комунікацій за кордоном

Дослідження безпеки соціальної комунікації. Специфіка етапів розвитку соціальних комунікацій у теорії Н. Палашева. Сучасний стан функціонування системи соціальних комунікацій: структура, функціональне призначення, організація діяльності, управління, підготовка кадрів. Функціонально-технологічний взаємозв'язок у системі соціальних комунікацій.

Семінарське заняття (2 год.): Процеси інтеграції та диференціації у системі соціальних комунікацій.

Самостійна робота (8 год.): Відмінні особливості моделей соціальної комунікації в США.

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ В УКРАЇНІ

Тема 7. Розвиток теорії соціальних комунікацій в науковому доробку Г. Почепцова

Соціальні комунікації як вид соціального інжинірингу. Синхронні і діахронні комунікації. Види соціальнокомунікаційних технологій (за Г. Почепцовим). Соціальнокомунікаційні технології тролювання, маніпулювання, керування парадоксальністю, фреймами. Соціальнокомунікаційні технології соціальних мереж.

Практична робота (4 год.): Концептуальна модель соціальних комунікацій в дослідженні Г. Почепцова «Теорія комунікації».

Самостійна робота (6 год.): Обґрунтування основних положень теорії соціальних комунікацій (за концепцією Г. Почепцова).

Тема 8. Тенденції розвитку теорії соціальних комунікацій з позицій соціального інжинірингу (В. Різуна)

Концептуальні погляди В. Різуна на соціальні комунікації. Визначення соціальних комунікацій В. Різуном. Персональне, масове й соціальне спілкування. Соціальнонауковий підхід в наукових дослідженнях. Соціальнокомунікаційні технології як об'єкт досліджень соціальних комунікацій.

Практична робота (4 год.): Аналіз соціальнокомунікаційних підходів у науці (за концепцією В. Різуна)

Самостійна робота (6 год.): Обґрунтування технологічної спрямованості вчення про соціальні комунікації (за концепцією В. Різуна).

Тема 9. Теорія інмутації О. Холода

Метамодель маніпуляції суспільства. Теорія інмутації суспільства і соціальноінженіриний аналіз. Складові соціальної інженерії. Технології впливу на політичну активність суспільства. Моделі соціальної активності суспільства. Соціальна інженерія, що спирається на мас-медійну активність суспільства. Прагматизація дієвості й ефективності моделей соціальної активності суспільства.

Практична робота (2 год.): Визначення складових комплексу реалізації соціальної інженерії.

Самостійна робота (4 год.): Соціальні комунікації як інструментарій соціальної інженерії (за концепцією О. Холода)

Тема 10. Концепція соціальних комунікацій у науковому доробку В. Ільганаєвої

Визначення та методологічна суть соціальних комунікацій (за В. Ільганаєвою). Місце соціальних комунікацій у системі галузей знань і структура комунікаційного знання. Етапи розгортання комунікацій як окремого виду соціальної взаємодії. Генетична комунікація як базова природна форма взаємодії. Соціальна інформація й знання як зміст соціальних комунікацій. Функціональне значення соціальних комунікацій. Глобальні соціально-комунікаційні цикли.

Семінарське заняття (2 год.): Концепції соціальних комунікацій в науковому доробку В. Ільганаєвої.

Практична робота (2 год.): Визначення місця соціальних комунікацій у системі галузей знань (за концепцією В. Ільганаєвої).

Самостійна робота (6 год.): Структура комунікаційного знання.

РОЗДІЛ 4. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ІНСТИТУТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Тема 11. Внесок Харківської наукової школи в розвиток теорії соціальних комунікацій

Формування соціально-комунікаційних ідей науковцями Харківської державної академії культури. Дослідження соціально-комунікаційних феноменів в роботах І.О. Давидової, Г.В. Шемаєвої, О.М. Кобелева, В.А. Маркової, Т.Д. Булах, О.Ю. Мар'їної. Наукове вивчення соціокомунікаційних явищ в наукових дослідженнях кандидатського рівня.

Семінарське заняття (2 год.): Внесок Харківської наукової школи в розвиток теорії соціальних комунікацій.

Самостійна робота (8 год.): Визначення напрямів розвитку теорії соціальних комунікацій в роботах харківських бібліотекознавців.

Тема 12. Наукові школи з теорії та історії соціальних комунікацій в Україні

Організаційне формування теорії соціальних комунікацій в Україні. Наукова школа Національної бібліотеки України імені В. Вернадського. Вклад В. Горового у теорію соціальних комунікацій. Основні напрями наукових досліджень теорії й історії соціальних комунікацій в роботах Т. Гранчак, К. Лобузїної, Т. Добко, В. Лобузїна. Наукові дослідження фахівців Київського університету культури і мистецтв в галузі соціальних комунікацій.

Напрями дослідження соціальних комунікацій представниками професійної спільноти України.

Семінарське заняття (2 год.): Внесок українських наукових осередків в розвиток теорії та історії соціальних комунікацій.

Практична робота (2 год.): Формування бази даних досліджень з теорії та історії соціальних комунікацій в Україні.

Самостійна робота (6 год.): Визначення напрямів розвитку теорії соціальних комунікацій в роботах українських бібліотекознавців.

3. Структура навчальної дисципліни / освітньої компоненти

№ п/п	Назва розділів, тем	Усього годин	Лекцій	Сем.	Практ	Сам. роб.
Розділ 1. Історія розвитку теорії соціальних комунікацій						
1.	Передумови формування теорії соціальних комунікацій	4	1	-	-	4
2.	Зародження ідей дослідження соціальних комунікацій. Моделі	2	1	-	-	4
3.	Еволюція теорії соціальних комунікацій.	14	1	2	-	10
Розділ 2. Розвиток соціальних комунікацій за кордоном						
4.	Комплексні моделі соціальних комунікацій (США)	8	1	-	-	6
5.	Ідеї розвитку соціальних комунікацій в європейських країнах (Польща, Португалія, Німеччина, Франція)	16	1	-	4	10
6.	Концептуальні підходи до вивчення соціальних комунікацій за кордоном	4	1	2	-	8
Розділ 3. Основні тенденції розвитку соціальних комунікацій в Україні						
7.	Розвиток теорії соціальних комунікацій в науковому доробку Г. Почепцова	6	1	-	4	6
8.	Тенденції розвитку теорії соціальних комунікацій з позицій соціального інжинірингу (В. Різун)	10	1	-	4	6
9.	Теорія інмутації О. Холода	8	1	-	2	6
10.	Концепція соціальних комунікацій у науковому доробку В. Ільганаєвої	10	1	2	2	6
Розділ 4. Інформаційно-комунікаційні інститути дослідження теорії та історії соціальних комунікацій						
11.	Внесок харківської наукової школи в розвиток теорії соціальних комунікацій	10	1	2	-	8
12.	Наукові школи з теорії та історії соціальних комунікацій в Україні	8	1	2	2	6
	Усього	120	12	10	18	80

4. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Еволюція теорії соціальних комунікацій	2
2.	Процеси інтеграції та диференціації у системі соціальних комунікацій	2
3.	Концепції соціальних комунікацій в науковому доробку В. Ільганаєвої	2
4.	Внесок Харківської наукової школи в розвиток теорії соціальних комунікацій	2
5.	Внесок українських наукових осередків в розвиток теорії та історії соціальних комунікацій	2
Разом		10

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Визначення паралелей між ідеями К. Поппера та М. Кастельса	4
2.	Концептуальна модель соціальних комунікацій в дослідженні Г. Почепцова «Теорія комунікації».	4
3.	Аналіз соціальнокомунікаційних підходів у науці (за концепцією В. Різуна)	4
4.	Визначення складових комплексу реалізації соціальної інженерії	2
5.	Визначення місця соціальних комунікацій у системі галузей знань (за концепцією В. Ільганаєвої)	2
6.	Формування бази даних досліджень з теорії та історії соціальних комунікацій в Україні.	2
Разом		18

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вивчення терміносистеми теорії та історії соціальних комунікацій.	4
2.	Процеси інституалізації сфери комунікативної діяльності в суспільстві	4
3.	Вивчення основних проблем метатеорії соціальної комунікації.	10
4.	Аналіз наукових підходів до обґрунтування розладів соціальної комунікації.	6
5.	Соціальні комунікації: історія становлення ідей у XX столітті.	10
6.	Відмінні особливості моделей соціальної комунікації в США.	8
7.	Обґрунтування основних положень теорії соціальних комунікацій (за концепцією Г. Почепцова).	6
8.	Обґрунтування технологічної спрямованості вчення про соціальні комунікації (за концепцією В. Різуна)	6
9.	Соціальні комунікації як інструментарій соціальної інженерії (за концепцією О. Холода)	6

10.	Структура комунікаційного знання.	6
11.	Визначення напрямів розвитку теорії соціальних комунікацій в роботах харківських бібліотекознавців.	8
12.	Визначення напрямів розвитку теорії соціальних комунікацій в роботах українських бібліотекознавців.	6
Разом		80

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Місце й роль комунікації в суспільній реальності.
2. Роль соціальної комунікації в інформаційному суспільстві.
3. Категоріальний апарат теорії соціальної комунікації.
4. Соціальні комунікації й проблема людського спілкування.
5. Міждисциплінарний характер комунікативного знання.
6. Причини зародження ідей і теорій соціальних комунікацій:
7. Дослідження складових елементів процесу комунікацій.
8. Інституалізація наукових досліджень в галузі соціальних комунікацій.
9. Розвиток соціальних комунікацій за кордоном.
10. Соціальна комунікація в концепції дослідників Вашингтонського університету.
11. Теорія «нової електронної культури» і трансформація соціальних комунікацій (К.Поппер, М. Кастельс).
12. Соціальні комунікації як вид соціального інжинірингу.
13. Соціальнокомунікаційні технології як об'єкт досліджень соціальних комунікацій.
14. Теорія інмутації суспільства і соціальноінжинірний аналіз.
15. Етапи розгортання комунікацій як окремого виду соціальної взаємодії.

7. Методи навчання

Використовуються такі методи: проблемно-орієнтоване навчання; пояснювально-ілюстративні та проблемно-пошукові методи; дискусійні та дебатні методи; аналіз кейсів; порівняльний аналіз; робота з науковими текстами; елементи дослідницького навчання

8. Форми поточного та підсумкового контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний контроль	1) усне опитування, дискусія на семінарських заняттях; 2) перевірка доповідей і презентацій за темами семінарських занять; 3) перевірка практичних завдань; 4) тестування; 5) перевірка реферату; 6) оцінка презентації результатів самостійної роботи.
2.	Підсумковий контроль	Екзамен

Умовами опанування ОК «Теорія та історія соціальних комунікацій» є:

- систематичне виконання усіх поставлених завдань;
- дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури»: (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf);
- дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html);

- «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html);
- запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – «Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf
- невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf
- визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Розділ 1			Розділ 2			Розділ 3				Розділ 4		Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
2	2	8	2	4	8	4	4	4	10	5	7	40	100

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:
 Робота на семінарських заняттях – 3 бали;
 Результати практичної роботи – 2 бали;
 Результати самостійної роботи враховуються і перевіряються під час семінарських занять та поточного тестування – 2 бали;
 Неформальна освіта – від 3-10 балів;
 Тест за кожним розділом 1 (за результатами опанування розділів дисципліни 1, 2) – 3 бали;
 Реферат – 3 бали;
 Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: 60 балів.
 Підсумковий контроль – 40 балів
 Всього: 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

Підручники, навчальні посібники, опорні конспекти лекцій, навчально-методичне забезпечення дисципліни, нормативні документи, ілюстративні матеріали.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Давидова І., Біличенко О. База знань комунікаційних феноменів // Вісник Книжкової палати. 2022. № 12. С. 18-20.

2. Ільганаєва В. О. Соціальні комунікації: словник-довідник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 328 с.
3. Лебідь Н. М., Романюк Н. В. Сайт бібліотеки як засіб інформування про міжнародну діяльність // Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2022. № 1. С. 87-94.
4. Саврасова-В'юн Т. Комунікативний практикум : навч.-метод. посібн. Київ : Київ. стол. ун-т ім. Б. Грінченка, 2024. 184 с.
5. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку : навч. посіб. 2-ге вид., перероб й доп. Київ : Видавництво «Білий Тигр», 2018. 370 с.

Додаткові джерела

6. Бучковська О. Ю. Розвиток теорії комунікації: історіографічний підхід // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. № 4. С. 44- 48.
7. Давидова І. О. Професійна інформаційна діяльність: подальші шляхи когнітивно-комунікаційного розвитку // Вісник Книжкової палати. 2017. № 7. С. 30-34.
8. Курбан О. В. Соціальна комунікація в системі сучасного наукового знання // Інформаційне суспільство. 2009. № 10. С. 64-66. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/1045/1/O.Kurban_SKSSNZ_GI.pdf.
9. Курбан О. В. Соціальні комунікації в роботах українських дослідників // Інформаційне суспільство. Вип. 11. 2010. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/1044/1/O.Kurban_SKRUD_GI.pdf.
10. Різун В. В. До питання про соціальнокомунікаційний підхід у науці // Комунікація. 2010. № 1. С. 35-36.
11. Різун В. В. Маси : тексти лекцій. Київ : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2003. 118 с.
12. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій // Світ соціальних комунікацій. 2011. Т. 1. С. 7-10.
13. Хилько М. Деякі методологічні проблеми дослідження соціально-комунікаційних технологій в українській науковій думці // Освіта регіону. 2014. № 1-2. С. 70-74. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1240>.
14. Холод О. М. Маніпуляція суспільством: мутація й інмутація як концепції соціально-комунікаційних технологій // Освіта регіону. № 2. 2010. С. 108-112.
15. Холод О. М. Соціальні комунікації : соціо- та психолінгвістичний аналіз / навч. посіб. Львів : ПАІС, 2011. С. 35.
16. Холод О. М. Соціальнокомунікаційний інжиніринг як методологія дослідження соціальних комунікацій // Світ соціальних комунікацій. 2012. Т. 8. С. 7-12.
17. Холод О. М. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії Валентини Ільганаєвої // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2017. № 1. С. 43-52.